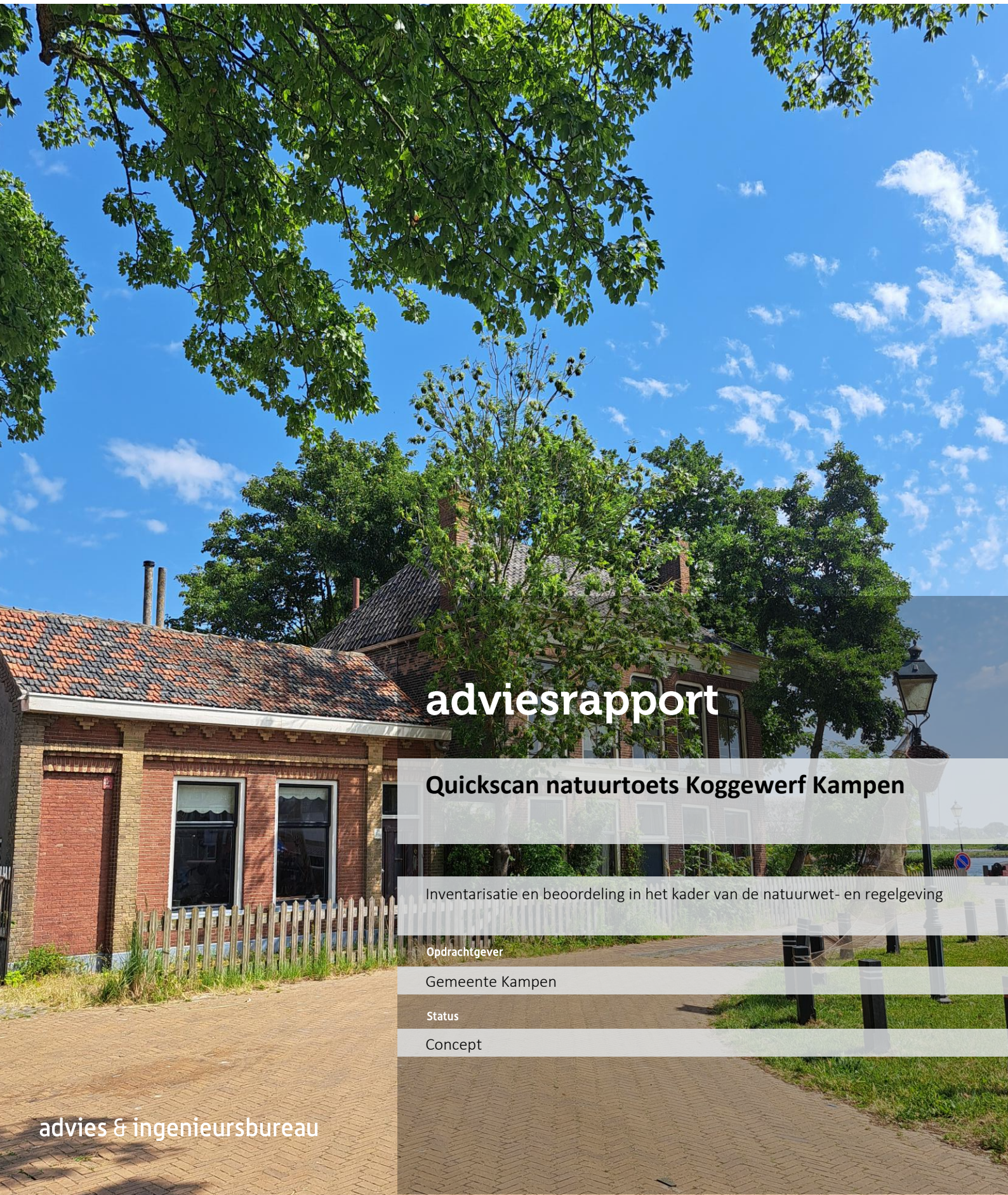

adviesrapport

Quickscan natuurtoets Koggewerf Kampen

Inventarisatie en beoordeling in het kader van de natuurwet- en regelgeving

Opdrachtgever

Gemeente Kampen

Status

Concept

advies & ingenieursbureau

T (085) 4871265
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan natuurtoets Koggewerf Kampen

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van de natuurwet- en regelgeving

Projectcode	Datum	Status
25-356	17 februari 2026	Concept

Auteur(s)
[redacted]

Modellering & GIS
[redacted]

Tweede lezer
[redacted]

Opdrachtgever
Gemeente Kampen

©Ecogroen bv
Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, met uitzondering van de persoonsgegevens van betrokken medewerkers en mits onder vermelding van bron en status.

Dijksterhuis, M. & H. Scholten (2026). Quickscan natuurtoets Koggewerf Kampen. Inventarisatie en beoordeling in het kader van de natuurwet- en regelgeving. Rapport 25-356-356. Ecogroen bv

Inhoud

Samenvatting 5

1. Inleiding 8
1.1 Aanleiding en doelstelling 8
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling 8
1.2.1 Huidige situatie 8
1.2.2 Voorgenomen ontwikkeling 10
1.3 Leeswijzer 12

2. Wettelijk kader en methode 13
2.1 Omgevingswet 13
2.2 Onderzoeksmethode 13
2.2.1 Bureaustudie 13
2.2.2 Quickscan veldbezoek 13
2.2.3 Toets flora- en fauna-activiteit 13
2.2.4 Toets Natura 2000-activiteit 14
2.2.5 Toets Natuurnetwerk Nederland 14
2.2.6 Toets overige beschermde gebieden 14
2.2.7 Toets houtopstanden 14

3. Soortbescherming 15
3.1 Flora 15
3.1.1 Inheemse soorten 15
3.1.2 Invasieve exoten 15
3.2 Zoogdieren 16
3.2.1 Vleermuizen 16
3.2.2 Egel 17
3.2.3 Steenmarter 18
3.2.4 Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) 18
3.2.5 Bever en otter 18
3.2.6 Overige zoogdieren 18
3.3 Vogels 19
3.3.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten 19
3.3.2 Vogels zonder jaarrond beschermde nesten 20
3.4 Ongewervelden 20
3.4.1 Rivierrombout 20
3.4.2 Overige ongewervelden 21
3.5 Overige soortgroepen 21
3.6 Specifieke zorgplicht 21

4. Gebiedsbescherming 22
4.1 Natura 2000-gebieden 22
4.1.1 Algemeen 22
4.1.2 Verstoring 23
4.1.3 Stikstofdepositie 23

4.1.4 Specifieke zorgplicht Natura 2000 23
4.2 Natuurnetwerk Nederland 23
4.3 Overige beschermde gebieden 25

5. Houtopstanden 26
5.1 Bescherming van houtopstanden 26

Geraadpleegde bronnen 28

Bijlagen

Bijlage 1 - Natuur in de Omgevingswet: wettelijke kaders
Bijlage 2 - Ecologisch logboek

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

Gemeente Kampen heeft het voornemen om een expositieruimte te realiseren op de Koggewerf in Kampen. Daarnaast wordt het gebied rond de expositieruimte herontwikkeld en vinden er ruimtelijke aanpassingen plaats. Voor de werkzaamheden is een omgevingsvergunning nodig voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Voor een aantal bestaande gebouwen wordt de functie (voorheen: bestemming) gewijzigd, hiervoor wordt het omgevingsplan gewijzigd.

Wet- en regelgeving omtrent de bescherming van natuur verplicht vooraf te toetsen of activiteiten (kunnen) conflicteren met beschermde natuurwaarden. In deze quickscan natuurtoets zijn de effecten van het voornemen getoetst aan de beschermingskaders van de Omgevingswet ten aanzien van soorten, Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland, overige beschermde gebieden en houtopstanden.

Soortbescherming

- In het plangebied zijn potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig in bebouwing en bomen. Er is geen sprake van aantasting van essentiële vliegroutes of essentieel foerageergebied van vleermuizen.
- In het plangebied is geschikt leefgebied aanwezig met mogelijke verblijfplaatsen aangetroffen van egel, steenmarter en kleine marterachtigen.
- In het plangebied zijn potentiële nestplaatsen van huismus en gierzwaluw aangetroffen. Nestplaatsen van deze soorten zijn jaarrond beschermd. Tevens zijn nesten van vogels zonder jaarrond beschermde nesten te verwachten zoals ekster, merel, koolmees, houtduif en winterkoninkje.
- De werkzaamheden leiden niet tot verlies of verstoring van groei-, nest- en/of verblijfplaatsen en essentieel foerageergebied van flora, overige zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden, uitgezonderd soorten waarvoor een vrijstelling van vergunningplicht geldt in de provincie Overijssel. Mits voorkomen wordt dat exemplaren opzettelijk worden gedood, geldt dat er voor deze soorten geen vervolgstappen aan de orde zijn. Wel is altijd de specifieke zorgplicht van toepassing.
- In het plangebied zijn drie groeiplaatsen van de invasieve exoot Aziatische duizendknoop aangetroffen.

Gebiedsbescherming

- Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden. Het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied is Rijntakken op circa 170 meter van het plangebied. Overige Natura 2000-

gebieden liggen op meer dan 3,8 kilometer afstand van het plangebied. Directe nadelige gevolgen, waaronder betreding en oppervlakteverlies van habitattypen en leefgebieden van soorten, worden vanwege de afstand tussen het plangebied en omliggende Natura 2000-gebieden op voorhand uitgesloten. Ook indirecte (uitstralende) effecten door verstoring worden op basis van de ligging van het plangebied en aard en omvang van het voornemen uitgesloten. Specifiek voor stikstofdepositie blijkt uit een stikstofberekening met AERIUS Calculator dat er geen sprake is van een toename van stikstofdepositie op hiervoor gevoelige habitats en leefgebieden van soorten. De resultaten van deze berekening zijn opgenomen in een separate rapportage. Er zijn geen vervolgstappen nodig.
- Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN), maar grenst wel aan NNN-gebied. Vanwege de ligging van het plangebied en aard en omvang van het voornemen worden negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen nodig.
- Het plangebied ligt buiten de begrenzing van overige provinciale beschermde gebieden zoals weidevogelgebied en ganzenfoerageergebied. Op basis van deze ligging treden er geen strijdigheden op met deze beschermde gebieden.

Houtopstanden

- De houtopstanden in het plangebied liggen binnen de bebouwingscontour houtkap van de gemeente Kampen. Dit betekent dat er in het plangebied geen sprake is van door het Bal beschermde houtopstanden. Voor het vellen van bomen in het plangebied zijn geen vervolgstappen, zoals een melding en herplant, aan de orde. NB: Mogelijk zijn wel gemeentelijke regels voor het vellen van bomen van toepassing, toetsing hieraan is geen onderdeel van dit rapport.

Advies en vervolgstappen

- Door de werkzaamheden kunnen nest- of verblijfplaatsen van vleermuizen, egel, kleine marterachtigen, steenmarter, huismus en gierzwaluw worden beschadigd, verstoord of verloren gaan. Voor deze soorten is aanvullend onderzoek nodig om te bepalen of nest- of verblijfplaatsen en essentieel leefgebied aanwezig zijn in het plangebied. Indien deze worden vastgesteld en schade aan deze nest- of verblijfplaatsen of leefgebieden niet is te voorkomen, dan is een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit nodig voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Specifiek voor egel en kleine marterachtigen kan in de provincie Overijssel direct een vergunning worden aangevraagd en is aanvullend onderzoek niet noodzakelijk.
- Werkzaamheden die broedbiotopen van aanwezige vogels beschadigen moeten altijd worden voorkomen. Hierom dient de uitvoering van de werkzaamheden zoveel mogelijk buiten het broedseizoen plaats te vinden. Voor de meeste soorten kan de periode tussen begin maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Indien werkzaamheden in de periode half februari tot half december worden opgestart, wordt geadviseerd om voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole door een ecologisch deskundige uit te laten voeren. Bij het aantreffen van in gebruik zijnde nesten van vogels wordt in overleg met een ecologisch deskundige bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de wettelijke kaders kunnen worden uitgevoerd.
- Geadviseerd wordt om verspreiding van Aziatische duizendknoop te voorkomen en deze soort op een zorgvuldige manier en volledig te verwijderen.
- De specifieke zorgplicht ten aanzien van soorten is altijd van toepassing. Daarnaast geldt voor het opzettelijk doden van dieren geen vrijstelling van vergunningplicht in Overijssel. In paragraaf 3.6 zijn voorzorgsmaatregelen genoemd om nadelige gevolgen voor soorten te voorkomen. Indien volgens deze voorzorgsmaatregelen wordt gewerkt én dit wordt vastgelegd in een logboek (of

ecologisch werkprotocol) kan worden aangetoond dat er zorgvuldig en conform de specifieke zorgplicht wordt gewerkt.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Gemeente Kampen heeft het voornemen om een expositieruimte te realiseren op de Koggewerf in Kampen. Daarnaast wordt het gebied rond de expositieruimte herontwikkeld en vinden er ruimtelijke aanpassingen plaats. Voor de werkzaamheden is een omgevingsvergunning nodig voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Voor een aantal bestaande gebouwen wordt de functie (voorheen: bestemming) gewijzigd, hiervoor wordt het omgevingsplan gewijzigd.

Wet- en regelgeving omtrent de bescherming van natuur verplicht vooraf te toetsen of activiteiten (kunnen) conflicteren met beschermde natuurwaarden. In deze quickscan natuurtoets zijn de effecten van het voornemen getoetst aan de beschermingskaders van de Omgevingswet ten aanzien van soorten, Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland, overige beschermde gebieden en houtopstanden.

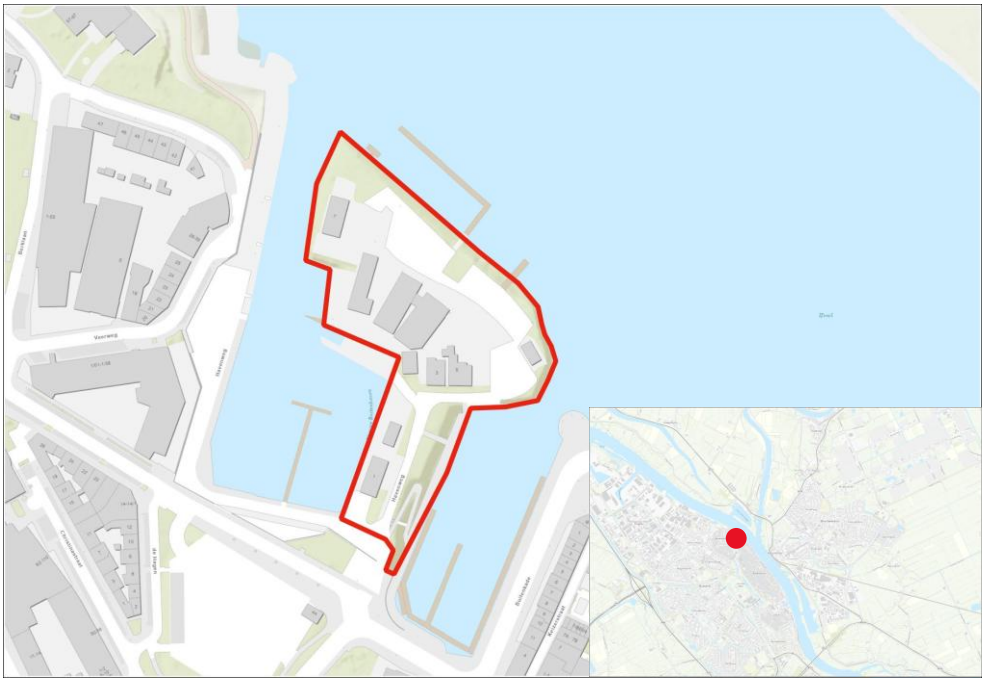
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling

1.2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in Kampen en omvat de landtong 'Koggewerf' (figuur 1.1). Het plangebied ligt aan de IJssel met aan weerszijden de jachthavens Nieuwe Buitenhaven en De Buitenhaven. In het plangebied is diverse bebouwing aanwezig, waaronder twee woningen (Havenweg 3 en 5), een havengebouw, een middeleeuws vissershuisje, een open schuur/overkapping, een clubhuis, een werkplaats, een loods en een taverne. De gebouwen zijn opgetrokken uit baksteen en/of zijn met hout afgetimmerd. De meeste gebouwen hebben een dakpannen dak, het vissershuisje heeft lemen wanden en een rieten dak. Daarnaast is nog een schuurtje opgebouwd uit staalplaten aanwezig. Rondom het plangebied is een betonnen/stalen kade/damwand aanwezig met voorzieningen en een steiger voor ligplaatsen van boten.

Verder zijn er elementen aanwezig zoals straatverlichting, bankjes, hekwerk en rommelhoekjes met opslag van (brand)hout, boten en rookovens. Een groot deel van het plangebied is (half)verhard of bestaat uit gazon. Opgaand groen is aanwezig in vorm van verwilderde tuinen rond de woningen, enkele hagen, begroeiing van klimop op hekwerk en enkele bomen met ondergroei van struikgewas. Er is geen oppervlaktewater aanwezig in het plangebied, zoals sloten en vijvers. Het water van de IJssel grenst aan het plangebied.

Figuur 1.2 en 1.3 geven een impressie van het plangebied.

Figuur 1.1 *Ligging plangebied (rood omlijnd) aan de IJssel in Kampen. Bron ondergrond: TopoRD/ESRI.*

Figuur 1.2 *Impressie van de bebouwing in het plangebied met linksboven de woningen aan de Havenweg, rechtsboven de open schuur/overkapping, linksonder het stalen gebouwtje met op de achtergrond de loods, de werkplaats en het clubhuis en rechtsonder het havengebouw. Bron foto's: Ecogroen, 2025.*

Figuur 1.3 *Impressie van het plangebied met linksboven het vissershuisje en haag, en de overige foto's van groen en rommelhoekjes. Bron foto's: Ecogroen, 2025.*

1.2.2 Voorgenomen ontwikkeling

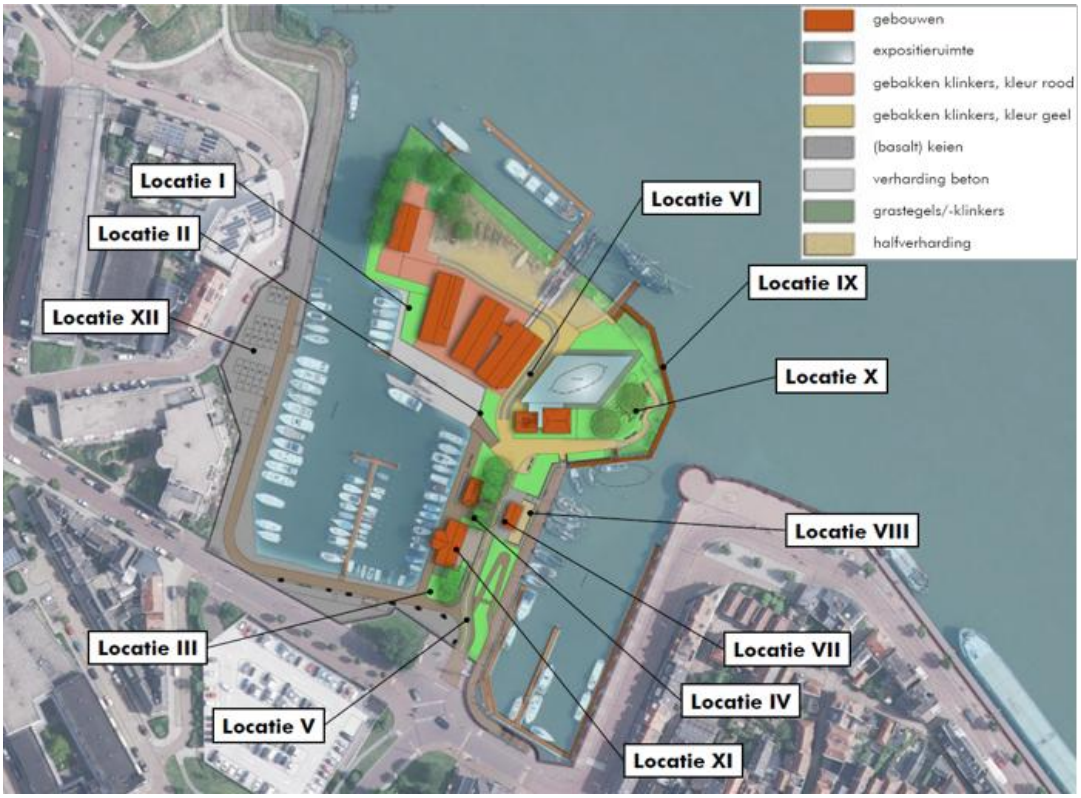
Gemeente Kampen heeft het voornemen om een aantal wijzigingen in het plangebied door te voeren. Om de plannen concreet te maken heeft tlu landschapsarchitecten een document opgesteld voor de werkzaamheden (tlu landschapsarchitecten, 2025). Er worden op 12 locaties werkzaamheden uitgevoerd (zie ook figuur 1.4):

- Locatie I – De betontegels en -banden worden verwijderd, de steiger wordt opgenomen en afgevoerd. Het maaiveld wordt vervolgens verhoogd, waarbij de grond wordt gekeerd met keerwanden, en opnieuw betegeld. Het hekwerk wordt mogelijk verwijderd.
- Locatie II – Het staalplaten gebouwtje wordt gedemonteerd en afgevoerd. De hellingbaan wordt flauwer en strakker en er komen grasbetontegels.
- Locatie III – Er worden ondergrondse containers geplaatst. Het maaiveld wordt opgehoogd, waarbij de toplaag wordt voorzien van teelaarde en eromheen komen gras-betontegels.
- Locatie IV – Het hek rond de huidige containers en de tegels worden weggehaald, de tegels worden vervangen met gebakken klinkers. Op de keerwanden wordt een laag hekwerk (1m hoog) geplaatst. Mogelijk wordt het trappetje opnieuw aangelegd met mooiere betontegels.
- Locatie V – De 'slinger' in de weg wordt flauwer gemaakt en de hellingbaan naar de haven wordt aangepast.
- Locatie VI – De bestrating wordt aangepast.
- Locatie VII – Het vissershuisje wordt verplaatst naar het grasveldje schuin tegenover het havengebouw en de kunststof palen verdwijnen.
- Locatie VIII – Er wordt een palissadekering aangebracht rond het vissershuisje, evenwijdig aan de haven.
- Locatie IX – Er wordt een (loop)steiger geplaatst onderlangs bij expositieruimte IJsselkogge en ingang Oude Buitenhaven. De steiger wordt grotendeels aan de kade/damwand vastgemaakt. In

totaal komen er twaalf houten palen in het water. Er worden geen voorzieningen voor aanlegplekken voor boten gerealiseerd.
- Locatie X – De locatie van de expositieruimte wordt bouwrijp gemaakt waarna de expositieruimte gebouwd wordt. De IJsselkogge wordt hier met een boot heengebracht en in de expositieruimte tentoon gesteld.
- Locatie XI – Het havengebouw wordt opgewaardeerd waarbij houten palissade aangebracht wordt en de balustrade geverfd wordt. Ook wordt de entree van het gebouw verplaatst.
- Locatie XII – De parkeerplaatsen worden opnieuw ingedeeld en er worden plantenbakken en bankjes geplaatst.

Om deze ontwikkelingen mogelijk te maken wordt de aanbouw van de woning aan de Havenweg 3 gesloopt, worden de woningen aan Havenweg 3 en 5 gerenoveerd en worden op verschillende locaties graafwerkzaamheden verricht. Het groen uit de tuinen wordt verwijderd, enkele bomen worden geveld en rommelhoekjes, zoals de houtstapels en takkenril worden verwijderd. De open schuur/overkapping wordt verwijderd. Ook verdwijnt een klein oppervlakte gazon om ruimte te maken voor de expositieruimte en verharding. Enkel voor aanleg van de steiger aan de kade (locatie IX) wordt in het water gewerkt. Er wordt vanuit gegaan dat er niet wordt geheid. Er worden geen werkzaamheden uitgevoerd aan het clubhuis, de taverne, en de loods. Voor enkele van deze gebouwen wordt het omgevingsplan aangepast, waarbij de functie (voorheen bestemming) wijzigt. Voor de overige werkzaamheden is een vergunning nodig voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA).

Start van de werkzaamheden is in september 2026 en de verwachtte doorlooptijd is acht weken.

Figuur 1.4 *De toekomstige situatie met de ligging van de 12 locaties waar werkzaamheden plaatsvinden. Bron: tlu landschapsarchitecten, 2025.*

1.3 Leeswijzer

Het juridische kader waarbinnen de quickscan natuurtoets is uitgevoerd en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 beschreven of er beschermde soorten voorkomen of te verwachten zijn binnen de invloedssfeer van het initiatief. Hierbij is aangegeven welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn om schadelijke handelingen te voorkomen, of een vergunningplicht van toepassing is en of vervolgonderzoek nodig is om kennisleemten op te vullen. Hoofdstuk 4 gaat in op de ligging ten opzichte van beschermde gebieden en hoofdstuk 5 op beschermde houtopstanden. Hierbij wordt bepaald of het initiatief kan leiden tot nadelige gevolgen op de beschermde waarden. Indien dit het geval is wordt aangegeven welke vervolgstappen noodzakelijk zijn. Tot slot is een overzicht opgenomen van gebruikte bronnen.

2. Wettelijk kader en methode

2.1 Omgevingswet

De juridische bescherming van natuur in ons land is geregeld via de Omgevingswet. Deze bestaat, naast de Omgevingswet zelf, uit vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) en één ministeriele regeling. De Omgevingswet regelt onder meer de bescherming van flora en fauna, Natura 2000-gebieden, houtopstanden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Bijlage 1 bevat een samenvatting van de wetteksten.

In dit rapport wordt ingegaan op de onderdelen flora en fauna, Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland, overige beschermde gebieden en houtopstanden.

2.2 Onderzoeksmethode

2.2.1 Bureaustudie

Om een beeld te krijgen van aanwezige natuurwaarden in en in de omgeving van het plangebied is gestart met een bureaustudie. Hierbij zijn onder andere bekende verspreidingsgegevens van beschermde soorten uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Bij het raadplegen van de NDFF is een zoekgebied van ruim vijf kilometer rondom het plangebied aangehouden en is gezocht naar waarnemingen in de afgelopen tien jaar. Daarnaast zijn de Informatiekaart Natuur (IKN) en provinciale kaartviewers geraadpleegd om een beeld te krijgen van de ligging van nationaal en provinciaal beschermde gebieden in en rondom het plangebied.

2.2.2 Quickscan veldbezoek

Op basis van de bureaustudie is een veldbezoek uitgevoerd door een ecoloog van Ecogroen, op 2 juli 2025 (helder, weinig wind, droog, 35 °C). Tijdens het veldbezoek zijn het plangebied en directe omgeving (zone circa 50 meter rondom het plangebied) onderzocht, waarbij aandacht is besteed aan (biotoop van) beschermde soorten. Naast een beoordeling van de aanwezige biotopen is onder andere gelet op aanwijzingen voor (mogelijke) jaarrond beschermde nesten van vogels en verblijfplaatsen van vleermuizen.

2.2.3 Toets flora- en fauna-activiteit

Aan de hand van de uitgevoerde bureaustudie en het veldbezoek is beoordeeld of er beschermde soorten voorkomen of te verwachten zijn binnen de invloedsfeer van de plannen. Vervolgens is bepaald of het plan kan leiden tot schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde soorten en/of

hun leefgebied. Tot slot is beoordeeld of er vervolgstappen nodig zijn, zoals het vastleggen van mitigerende maatregelen in het plan, vervolgonderzoek of bepalen of er uitzicht is op vergunning.

2.2.4 Toets Natura 2000-activiteit

Aan de hand van de uitgevoerde bureaustudie is beoordeeld of het plan kan leiden tot (significant) nadelige gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden. Er is gestart met het bepalen van de (mogelijke) negatieve effecten die kunnen optreden als gevolg van het plan. Vervolgens is beoordeeld of negatieve gevolgen te verwachten zijn voor instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden, en zo ja, of deze significant (kunnen) zijn.

2.2.5 Toets Natuurnetwerk Nederland

Aan de hand van de uitgevoerde bureaustudie en het veldbezoek is beoordeeld of er door het plan effecten kunnen optreden op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland. Indien dit het geval is, is er een advies opgenomen over de te nemen vervolgstappen.

2.2.6 Toets overige beschermde gebieden

Aan de hand van de uitgevoerde bureaustudie en het veldbezoek is beoordeeld of het plangebied (mogelijk) strijdigheid oplevert met één van de andere provinciale beschermingskaders, zoals bijvoorbeeld weidevogelgebied of ganzenrustgebied. Indien dit het geval is, is er een advies opgenomen over de te nemen vervolgstappen.

2.2.7 Toets houtopstanden

Om te bepalen of binnen het plangebied de rijksregels voor het vellen van een houtopstand van toepassing zijn, is onderzocht of het plangebied buiten de ‘bebouwingscontour houtkap’ ligt en/ of is nagegaan of er uitzonderingsregels van toepassing zijn. Indien de rijksregels van toepassing zijn, worden de eventueel vereiste benodigde vervolgstappen beschreven.

3. Soortbescherming

3.1 Flora

3.1.1 Inheemse soorten

In het plangebied zijn enkele algemeen voorkomende plantensoorten aangetroffen zoals klimop, Engels raaigras, paardenbloem, fluitenkruid en linde.

Tijdens het veldbezoek zijn geen plantensoorten aangetroffen waarvoor een vergunningplicht geldt. Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2026) worden deze soorten ook niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van de soortgroep flora is in het kader van de Omgevingswet niet aan de orde.

3.1.2 Invasieve exoten

In het plangebied zijn drie groeiplaatsen van de invasieve exoot Aziatische duizendknoop aangetroffen (figuur 3.1). Het betreft drie relatief kleine groeilocaties in en nabij de tuin van Havenweg nr. 5. Sinds 7 augustus 2025 staat Aziatische duizendknoop op de Unielijst van invasieve planten en dieren. Aziatische duizendknoop is bekend vanwege zijn agressieve groeigedrag en kan door zijn krachtige wortelstelsel schade veroorzaken aan infrastructuur. Ook kan Aziatische duizendknoop de inheemse vegetatie verdringen. De soort verspreidt zich voornamelijk via wortel- en stengelresten. Geadviseerd wordt om verspreiding te voorkomen en deze soort op een zorgvuldige manier en volledig te verwijderen.

Figuur 3.1 *Aziatische duizendknoop langs de tuin van Havenweg 5. Bron foto: Ecogroen, 2025.*

3.2 Zoogdieren

3.2.1 Vleermuizen

Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 3.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van foeragerende en langsvliegende exemplaren gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en meervleermuis (NDFF, 2026).

Kader 3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen
Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bijvoorbeeld bomen, bebouwing en kelders. Dit kunnen onder andere kraamverblijven, zomerverblijven, baltslocaties, paarverblijven en winterverblijven zijn. Het verstoren, beschadigen, vernielen of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes
Vleermuizen gebruiken vaak jarenlang dezelfde structuren om zich te oriënteren tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Als alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'essentieel' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden
Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water, zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen heeft binnen de Omgevingswet echter geen juridische bescherming, tenzij het essentieel is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich voornamelijk in gebouwen en/of bomen. In het plangebied zijn enkele bomen aanwezig met potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen in holtes. Verder zijn de gebouwen aan Havenweg 3 en 5 geschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger, bijvoorbeeld achter houten boeidelen of in het dak dat toegankelijk is via scheefzittende dakpannen (figuur 3.2). De open schuur/overkapping is niet geschikt omdat beschutting en wegkruipmogelijkheden ontbreken. Ook het staalplatengebouw is ongeschikt voor vleermuizen door de gladde wanden en het ontbreken van wegkruipmogelijkheden. Wel kunnen vleermuizen aanwezig zijn in het clubhuis, de werkplaats, loods en taverne.

Door de werkzaamheden aan Havenweg 3 en 5 en het vellen van bomen gaan potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen verloren en kunnen vleermuizen worden verstoord. Er worden geen werkzaamheden aan overige bebouwing met potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen uitgevoerd. Voorafgaand aan de werkzaamheden is aanvullend onderzoek nodig om te bepalen of er verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de te slopen/renoveren bebouwing en te vellen bomen. Indien verblijfplaatsen worden vastgesteld en schade aan deze verblijfplaatsen en/of schade aan of verstoring van vleermuizen niet is te voorkomen, is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

Figuur 3.2 *Locaties met potentiële vleermuisverblijfplaatsen en nesten van huismus of gierzwaluw (rood omcirkeld). Bron foto's: Ecogroen.*

Vliegroutes

In het plangebied zijn lijnvormige elementen aanwezig die geschikt zijn als onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen als de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis en laatvlieger. Het betreft de bebouwing, kade en bomenrijen. Hoewel er bebouwing en bomen verwijderd worden, gaan er geen geleidende structuren verloren omdat omliggende bebouwing en beplanting aanwezig blijven. Daarnaast zijn ook in de directe omgeving van het plangebied alternatieve vliegroutes beschikbaar zoals bebouwing en kades rond het plangebied. Wel kan verstoring van vleermuizen op een vliegroute optreden door het gebruik van kunstmatig licht tijdens de werkzaamheden.

In het kader van de specifieke zorgplicht is het nodig om verstoring van vleermuizen op vliegroute zoveel als mogelijk te beperken door het nemen van mitigerende maatregelen. Deze zijn opgenomen in paragraaf 3.6. Een vergunningplicht voor een flora- en fauna-activiteit ten aanzien van vliegroutes van vleermuizen is niet aan de orde.

Foerageergebied

Door de aanwezigheid van bomen, beplanting en de ligging nabij de IJssel wordt het plangebied mogelijk als foerageergebied gebruikt door diverse vleermuissoorten. Door de werkzaamheden gaan enkele bomen en struiken verloren. Er is geen sprake van verlies van essentieel foerageergebied, omdat er slechts beperkt foerageergebied verloren gaat en tijdens en na de werkzaamheden ruim voldoende foerageergebied aanwezig blijft in het plangebied en de nabije omgeving in de vorm van bomen, tuinen en wateren. In het kader van de specifieke zorgplicht is het wel nodig om verstoring van foeragerende vleermuizen zoveel als mogelijk te beperken door het nemen van mitigerende maatregelen. Deze zijn opgenomen in paragraaf 3.6. Een vergunningplicht voor een flora- en fauna-activiteit ten aanzien van foerageergebied van vleermuizen is niet aan de orde.

3.2.2 Egel

In de omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen bekend van egel (NDFF, 2026). Binnen het plangebied zijn potentiële verblijfplaatsen van egel aanwezig in het struikgewas en ondergroei rond bomen, de tuin, onder hagen en in rommelhoekjes zoals houtstapels. Daarnaast is geschikt foerageergebied aanwezig in de vorm van tuin, haag en grasland binnen het plangebied. Bij uitvoering van de werkzaamheden gaat potentieel leefgebied met verblijfplaatsen van egel verloren. Hiervoor is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig.

De provincie Overijssel hanteert specifiek voor egel de mogelijkheid om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan te vragen zonder eerst aanvullend onderzoek uit te voeren, omdat

aanwezigheid van egel mét onderzoek moeilijk is uit te sluiten in een onoverzichtelijk plangebied als de Koggewerf. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat er verblijfplaatsen van egel aanwezig zijn en deze ten gevolge van de werkzaamheden geschaad worden.

3.2.3 Steenmarter

In de omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen bekend van steenmarter (NDFF, 2026). Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen of exemplaren van steenmarter aangetroffen. In het plangebied zijn potentiële verblijfplaatsen aanwezig in vorm van rommelhoekjes, houtstapels, tuin en schuren. Als gevolg van de werkzaamheden kunnen deze verblijfplaatsen verloren gaan. Aanvullend onderzoek is nodig om de functie van het plangebied voor steenmarter te bepalen. Indien verblijfplaatsen worden aangetroffen en deze door de plannen verloren gaan, is een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit nodig.

3.2.4 Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel)

In de omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen bekend van de kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen of waarnemingen van kleine marterachtigen gedaan. Binnen het plangebied zijn mogelijke verblijfplaatsen van kleine marterachtigen aanwezig in vorm van rommelhoekjes, houtstapels, tuin en schuren. Bij uitvoering van de werkzaamheden gaat potentieel leefgebied met verblijfplaatsen van kleine marterachtigen verloren. Hiervoor is een omgevingsvergunning nodig.

De provincie Overijssel hanteert specifiek voor kleine marterachtigen de mogelijkheid om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan te vragen zonder eerst aanvullend onderzoek uit te voeren. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat er verblijfplaatsen van kleine marterachtigen aanwezig zijn en deze geschaad worden.

3.2.5 Bever en otter

Langs de IJssel zijn waarnemingen bekend van bever en otter (NDFF, 2026). Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen of potentiële verblijfplaatsen van bever en otter waargenomen. Deze worden ook niet verwacht, omdat de oever bestaat uit een betonnen/stalen kade zonder (oever)begroeiing en er aan weerszijden een jachthaven ligt. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van bever en otter is niet aan de orde.

3.2.6 Overige zoogdieren

(Vaste) verblijfplaatsen en/of essentieel foerageergebied van andere beschermde grondgebonden zoogdieren die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde zoogdieren zonder provinciale vrijstelling (zoals das en waterspitsmuis) worden op basis van de terreinkenmerken, het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2026) in het plangebied uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Wel zijn binnen het plangebied vaste verblijfplaatsen van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten (zoals huisspitsmuis) bekend en/of te verwachten. Bij werkzaamheden in het plangebied kunnen enkele exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Overijssel een vrijstelling van het verbodsartikel voor het beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- en rustplaatsen. Er geldt geen vrijstelling voor het opzettelijk doden van dieren. Het nemen van mitigerende maatregelen is nodig om opzettelijk doden bij uitvoering van de werkzaamheden te voorkomen. Als dit niet mogelijk is, is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig. De mitigerende maatregelen zijn

opgenomen in paragraaf 3.6. Daarnaast geldt de specifieke zorgplicht voor deze zoogdieren (zie paragraaf 3.6).

3.3 Vogels

Bij vogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillend beschermingsregime (zie bijlage 1). Voor een aantal vogelsoorten geldt dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 3.2).

Kader 3.2 Vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van vogels wordt in provincie Overijssel verstaan: in functie zijnde nesten en rustplaatsen van boerenzwaluw, boomvalk, bosuil, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, huiszwaluw, kerkuil, oehoe, ooievaar, raaf, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, torenvalk, wespendief, zeearend, zwarte specht en zwarte wouw. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

3.3.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Huismus

In en in de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van huismus (NDFF, 2026). Binnen het plangebied zijn potentiële nestplaatsen van huismus aanwezig onder de dakpannen van de woningen en bebouwing. Tijdens de sloop en renovatie van Havenweg 3 en 5 kunnen nestplaatsen van huismus verloren gaan, verstoord worden of ontoegankelijk raken. Er worden geen werkzaamheden aan andere voor huismusnesten geschikte daken uitgevoerd. Voorafgaand aan de werkzaamheden is aanvullend onderzoek naar huismus noodzakelijk om de functie van de bebouwing voor huismus te bepalen. Indien nesten van huismus aanwezig zijn en schade hieraan is niet te voorkomen dan is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

Gierzwaluw

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van gierzwaluw (NDFF, 2026). Potentiële verblijfplaatsen van gierzwaluw binnen het plangebied zijn aanwezig in het dak van Havenweg 3 en 5, dat toegankelijk is via scheefzittende of kapotte dakpannen (figuur 3.2). Tijdens de sloop en renovatie van Havenweg 3 en 5 kunnen nestplaatsen van gierzwaluw verloren gaan, verstoord worden of ontoegankelijk raken. Er worden geen werkzaamheden aan andere voor gierzwaluw geschikte daken uitgevoerd. Voorafgaand aan de werkzaamheden is aanvullend onderzoek naar gierzwaluw noodzakelijk om de functie van de bebouwing voor gierzwaluw te bepalen. Indien nesten van gierzwaluw aanwezig zijn en schade aan nestplaatsen niet te voorkomen is, dan is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

Overige vogels met jaarrond beschermde nesten

In het plangebied en in de directe omgeving (<75 meter) zijn geen andere jaarrond beschermde nestlocaties van vogels bekend (NDFF, 2026) of aangetroffen tijdens het veldonderzoek. Mogelijk wordt het plangebied en omgeving wel gebruikt als foerageer-/jachtgebied door soorten als sperwer en boerenzwaluw. Door de werkzaamheden verdwijnt mogelijk een klein oppervlak foerageergebied van deze soorten bij het verwijderen van groen. In de omgeving blijft ruim voldoende alternatief foerageergebied beschikbaar om dit verlies op te vangen in de vorm van oeverzones, uiterwaarden en boerenland, waardoor (indirect) geen nestplaatsen verloren gaan. Het nemen van vervolgstappen voor overige vogels met jaarrond beschermde nesten is niet aan de orde.

3.3.2 *Vogels zonder jaarrond beschermde nesten*

Door de aanwezigheid van bomen, groen en bebouwing binnen het plangebied is broedbiotoop aanwezig voor enkele algemene vogelsoorten als koolmees, pimpelmees, roodborst, houtduif en merel.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Verstoren is verboden wanneer de verstoring van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort of wanneer verstoring leidt tot het afbreken van het broedgeval. Voor de te verwachten soorten kunnen schadelijke handelingen (altijd) worden voorkomen door te werken buiten het broedseizoen.

In het kader van de Omgevingswet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Daarmee is het van belang dat een broedgeval niet wordt beschadigd of verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen begin maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Vooral soorten als merel en houtduif kunnen tot laat in het seizoen doorgaan met broeden en ook vroeg in het seizoen starten met broeden. Indien werkzaamheden in de periode half februari tot half december worden opgestart wordt geadviseerd om voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole door een ecologisch deskundige uit te voeren. Bij het aantreffen van nesten van vogels wordt in overleg met een ecologisch deskundige bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de wettelijke kaders kunnen worden uitgevoerd.

Indien geen nesten in gebruik zijn ten tijde van de werkzaamheden, kunnen negatieve effecten op broedende vogels worden uitgesloten. Vervolgstappen zijn voor vogels zonder jaarrond beschermde nesten niet aan de orde, mits rekening wordt gehouden met het broedseizoen.

3.4 Ongewervelden

3.4.1 *Rivierrombout*

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van rivierrombout (NDFF, 2026). Het larvenhabitat bestaat uit zandige substraten in ondiepe, onbegroeide, stromingsluwe tot stilstaande riviertrajecten zoals in kribvakken en oevergeulen (Vlinderstichting, 2026; Dorenbosch *et al.*, 2018). De larven van de rivierrombout gebruiken met name zandstrandjes, maar ook wel stenige oevers om in de periode juni-juli uit te sluipen.

Binnen en rondom het plangebied is geen geschikt habitat van rivierrombout aanwezig. Water van de IJssel is binnen het plangebied alleen aanwezig ter hoogte van de nieuw aan te brengen loopsteiger. Hierbij worden twaalf palen in de waterbodem gedrukt. Rond de kade ter hoogte van de loopsteiger is geen sprake van een ondiep en stromingsluw riviertraject. Er zijn geen dempende elementen aanwezig zoals bij kribvakken wel het geval is. Daarnaast is door scheepvaart vanuit de jachthaven en vaarroutes op en naar de IJssel sprake van hevige waterdynamiek en verstoringen. Dergelijke plekken worden door larven vermeden (Dorenbosch *et al*., 2018). Daarnaast zijn er geen zandstrandjes of basaltstenen in de oever aanwezig waar larven het land op kunnen kruipen om uit te sluipen. De betonnen/metalen damwanden bieden onvoldoende grip hiervoor. Om deze redenen wordt rivierrombout niet in en rondom het plangebied verwacht. Vervolgstappen voor rivierrombout zijn niet aan de orde.

3.4.2 Overige ongewervelden

Op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en verspreidingsgegevens (NDFF, 2026) wordt voortplanting en overwintering van overige in de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde ongewervelden zonder vrijstelling, zoals grote weerschijnvlinder en gevlekte witsnuitlibel, in het plangebied uitgesloten.

3.5 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2026), worden in het plangebied geen (vaste) verblijfplaatsen of essentieel leefgebied verwacht van vissen, amfibieën en reptielen waarvoor een omgevingsvergunningplicht geldt. Wel is (mogelijk) de specifieke zorgplicht van toepassing (zie paragraaf 3.6).

3.6 Specifieke zorgplicht

Vanuit de Omgevingswet geldt een specifieke zorgplicht voor soorten. De specifieke zorgplicht schrijft voor dat nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen en beperkt moeten worden. Dit betekent dat er bij de uitvoering van het plan voorzorgsmaatregelen genomen moeten worden om invulling aan deze specifieke zorgplicht te geven (zie ook bijlage 1, kader B1.2). De specifieke zorgplicht geldt voor alle van nature in het wild voorkomende flora en fauna. In voorliggende situatie betreft het soorten uit de soortgroepen zoogdieren en vogels. De werkzaamheden kunnen nadelige gevolgen hebben voor (belangrijke leefgebieden van) die soorten (nesten, foerageerplaatsen, voortplantingsplaatsen, rustplaatsen en eieren).

Met onderstaande maatregelen wordt invulling gegeven aan de specifieke zorgplicht voor soortbescherming. Geadviseerd wordt om de maatregelen tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden vast te leggen in een logboek (zie voor een voorbeeld bijlage 2). Met behulp van het logboek kan in geval van handhaving worden aangetoond dat er zorgvuldig en conform de specifieke zorgplicht wordt gewerkt.

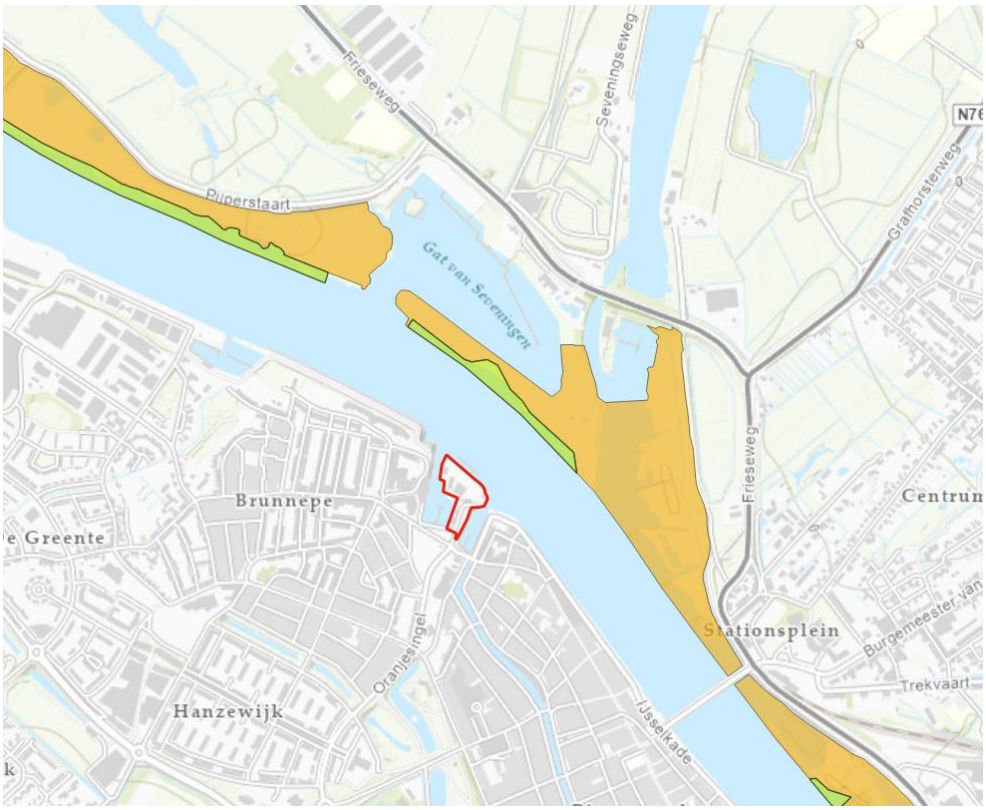
- De werkzaamheden worden bij voorkeur uitgevoerd in de periode september en oktober. Dit is buiten de kwetsbare voortplantingsperiode en overwinteringsperiode van de te verwachten soorten. Indien dit niet mogelijk is wordt het plangebied voorafgaand aan de werkzaamheden, in de maanden september/oktober, ongeschikt gemaakt voor dieren door dekking te verwijderen, zoals rommelhoekjes, hagen en struikgewas.
- Om verstoring van nachtactieve dieren, zoals vleermuizen te voorkomen, worden de werkzaamheden tussen zonsopkomst en zonsondergang uitgevoerd en worden eventuele bouwlampen niet op bomen en gebouwen gericht.
- Bij het uitvoeren van de werkzaamheden wordt één kant op gewerkt. Hierbij wordt stapvoets gereden zodat dieren kunnen wegvluchten.
- Er wordt waar mogelijk materieel ingezet met een zo minimaal mogelijke footprint, zoals een minikraan en machines met beperkte stikstofemissies (stage IV, V of elektrisch).
- Bouwmateriaal en materieel wordt zoveel mogelijk geplaatst op bestaande verharding in plaats van op en in het groen. Waar mogelijk wordt vegetatie gespaard.
- Gebiedsdelen waar geen werkzaamheden zijn gepland, worden zo min mogelijk betreden.
- Werkzaamheden op een bepaalde werklocatie worden in een zo kort mogelijk tijdbestek en zoveel mogelijk aaneengesloten uitgevoerd.

4. Gebiedsbescher-ming

4.1 Natura 2000-gebieden

4.1.1 Algemeen

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden. Het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied is Rijntakken op circa 170 meter van het plangebied gelegen (figuur 4.1). Ter hoogte van het plangebied is Rijntakken aangewezen onder zowel de Habitat- als Vogelrichtlijn. Overige Natura 2000-gebieden, zoals de Veluwerandmeren en Ketelmeer & Vossemeer, liggen op meer dan 3,8 kilometer afstand. Directe nadelige gevolgen, waaronder betreding en oppervlakteverlies van habitattypen en leefgebieden van soorten, worden vanwege de afstand tussen het plangebied en omliggende Natura 2000-gebieden op voorhand uitgesloten. Indirecte (uitstralende) effecten door verstoring door licht of geluid en stikstofdepositie (verzuring en/of vermesting) kunnen niet op voorhand worden uitgesloten, gezien de korte de afstand tot Natura 2000-gebied.

Figuur 4.1 *De ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van Natura 2000-gebied Rijntakken. Ter hoogte van het plangebied is het Natura 2000-gebied aangewezen onder de Vogelrichtlijngebied (oranje) en Vogel- en Habitatrichtlijngebied (groen). Kaartondergrond: TopoRD/ESRI.*

4.1.2 *Verstoring*

In de aanlegfase is sprake van bouw- en sloopwerkzaamheden, inzet van materieel en aanwezigheid van personeel in het plangebied. In de gebruiksfase is er sprake van een toename van menselijke activiteit (bezoekers expositieruimte). Dit kan leiden tot verstoring door licht, geluid en optische verstoring op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied Rijntakken.

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Kampen. In de huidige situatie zijn er vele verstoringsbronnen aanwezig, zoals verkeer, bewoning, bezoekers van de taverne, clubhuis, havengebouw, werkplaats en loods. Daarnaast liggen aan weerszijden van het plangebied jachthavens, waar de nodige vaarbewegingen van uitgaan richting en over de IJssel (en terug). Daarnaast wordt de IJssel ook gebruikt als scheepvaartroute voor commerciële binnenvaart. De aanlegwerkzaamheden zijn kortdurend en tijdelijk (ca. 8 weken). Op basis van de ligging van het plangebied op 170 meter en verder van het Natura 2000-gebied met het water van de IJssel ertussen, de huidige verstoringsbronnen en het tijdelijke karakter van de werkzaamheden worden nadelige effecten op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied op voorhand met zekerheid uitgesloten. Effecten in de gebruiksfase worden eveneens uitgesloten, gezien er op de Koggewerf, mede door de ligging midden in de stad, al sprake is van menselijke activiteit en verstoring wegens bestaande verlichting en bebouwing. Extra bezoekers en de nieuw te bouwen expositieruimte gaan op in de al aanwezige verstoringen van beweging en geluid. Zodoende zijn er geen vervolgstappen aan de orde in het kader van verstoring van instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

4.1.3 *Stikstofdepositie*

De activiteiten in het plangebied kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie in omliggende Natura 2000-gebieden. Een teveel aan stikstof kan leiden tot verzuring en vermesting van stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden in Natura 2000-gebied(en). In december 2025 heeft Ecogroen een zogenoemde stikstofberekening met het rekenmodel AERIUS Calculator uitgevoerd (Feddema & Alberts, 2025). Uit deze AERIUS-berekening blijkt dat voor zowel de aanlegfase en gebruiksfase geen sprake is van een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten binnen Natura 2000-gebieden (Feddema & Alberts, 2025). Vervolgstappen ten aanzien van stikstofdepositie zijn niet aan de orde.

4.1.4 *Specifieke zorgplicht Natura 2000*

Vanuit de Omgevingswet geldt een specifieke zorgplicht voor Natura 2000 (zie ook bijlage 1, kader B1.3). De specifieke zorgplicht geldt altijd, dus voor Natura 2000-activiteiten maar ook voor activiteiten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden, maar die niet significant zijn (zoals verstorende of verslechterende gevolgen). Uit voorgaande paragrafen blijkt dat er geen sprake is van nadelige gevolgen voor Natura 2000-gebieden, waardoor er bij voorliggend plan geen vervolgstappen aan de orde zijn in het kader van de specifieke zorgplicht Natura 2000.

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied grenst direct aan het Natuurnetwerk Nederland (NNN; zie figuur 4.2). Het betreft het NNN-gebied Uiterwaarden IJssel en IJsselmonding. Het gebied valt grotendeels samen met Natura 2000-gebied Rijntakken. Vanwege deze ligging zijn directe effecten op het NNN, zoals oppervlakteverlies en een verminderde samenhang, op voorhand uitgesloten. Provincie Overijssel hanteert geen externe werking. Het is echter wel mogelijk dat ook ontwikkelingen buiten het NNN van invloed zijn op het functioneren van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Dit zijn

indirecte invloeden zoals verstoring (door geluid en licht) en stikstofdepositie. In lijn met vaste jurisprudentie[1], is het voornemen getoetst in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (voorheen: goede ruimtelijke ordening) (zie ook bijlage 1, kader B1.5).

Wezenlijke kenmerken en waarden van het deelgebied IJsseldelta Noord tot Deventer bestaan uit algehele hoge actuele natuurwaarden, dynamische riviernatuur, droog schraalland en voormalige steenfabrieken voor vleermuizen (provincie Overijssel, 2026b). Potentiële waarden zijn herstel en versterking gedempt dynamische riviernatuur, herstellen plasdras situaties, versterken van de uiterwaarden IJssel voor watervogels, wintergasten en pleisterplaats voor doortrekkers, behoud kievitsbloemhooilanden, ontwikkelen boskernen, creëren meer waterdynamiek voor water-/stromingsriet en groene dooradering agrarisch gebied.

De tijdelijke werkzaamheden en een toename van bezoekers in de gebruiksfase hebben geen invloed op de actuele en potentiële natuurwaarden van Uiterwaarden IJssel en IJsselmonding. Zo liggen er geen uiterwaarden of ander landnatuur, zoals hooi- en rietlanden en bos, nabij het plangebied en door de huidige verstoringsbronnen en gebruik van de IJssel ter hoogte van het plangebied is er ook geen sprake van nadelige invloeden voor watervogels en dynamische riviernatuur.

Daarnaast blijkt uit paragraaf 4.1.3 dat er geen sprake is van een toename van stikstofdepositie op de hiervoor gevoelige natuurwaarden binnen Natura 2000-gebieden. Aangezien het NNN-gebied grotendeels overlapt met het Natura 2000-gebied, wordt ook ten aanzien van stikstof geen nadelige gevolgen voor de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN verwacht.

Vervolgstappen ten aanzien van het NNN, zoals compensatie van oppervlak of mitigeren van nadelige effecten, zijn niet aan de orde.

Figuur 4.2 *De ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland, met blauw: bestaande natuur, water en groen: bestaande natuur. (Groen gestippeld: zone ondernemen met natuur en water buiten de NNN). Bron: provincie Overijssel, 2026a.*

[1] ECLI:NL:RVS:2016:2508, ECLI:NL:RBGEL:2022:480 en ECLI:NL:RVS:2024:4979, ECLI:NL:RVS:2024:249

4.3 Overige beschermde gebieden

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van overige provinciale beschermde gebieden zoals weidevogelgebied en ganzenfoerageergebied. De tussenliggende afstand is 7,5 kilometer (Atlas van Overijssel, 2026). Op basis van deze ligging treden er geen strijdigheden op met deze beschermde gebieden.

5. Houtopstanden

5.1 Bescherming van houtopstanden

Een houtopstand is een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend. Een houtopstand buiten de bebouwingscontour houtkap is (in veel gevallen) beschermd door de regels van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) (zie ook bijlage 1 kader B1.4). Dit geldt niet voor houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 are, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat. Er gelden nog diverse andere uitzonderingen (zie kader 5.1).

De houtopstanden in het plangebied liggen binnen de bebouwingscontour houtkap van de gemeente Kampen (zie figuur 5.1). Dit betekent dat er in het plangebied geen sprake is van door het Bal beschermde houtopstanden. Voor het vellen van bomen in het plangebied zijn geen vervolgstappen, zoals een melding en herplant, aan de orde.

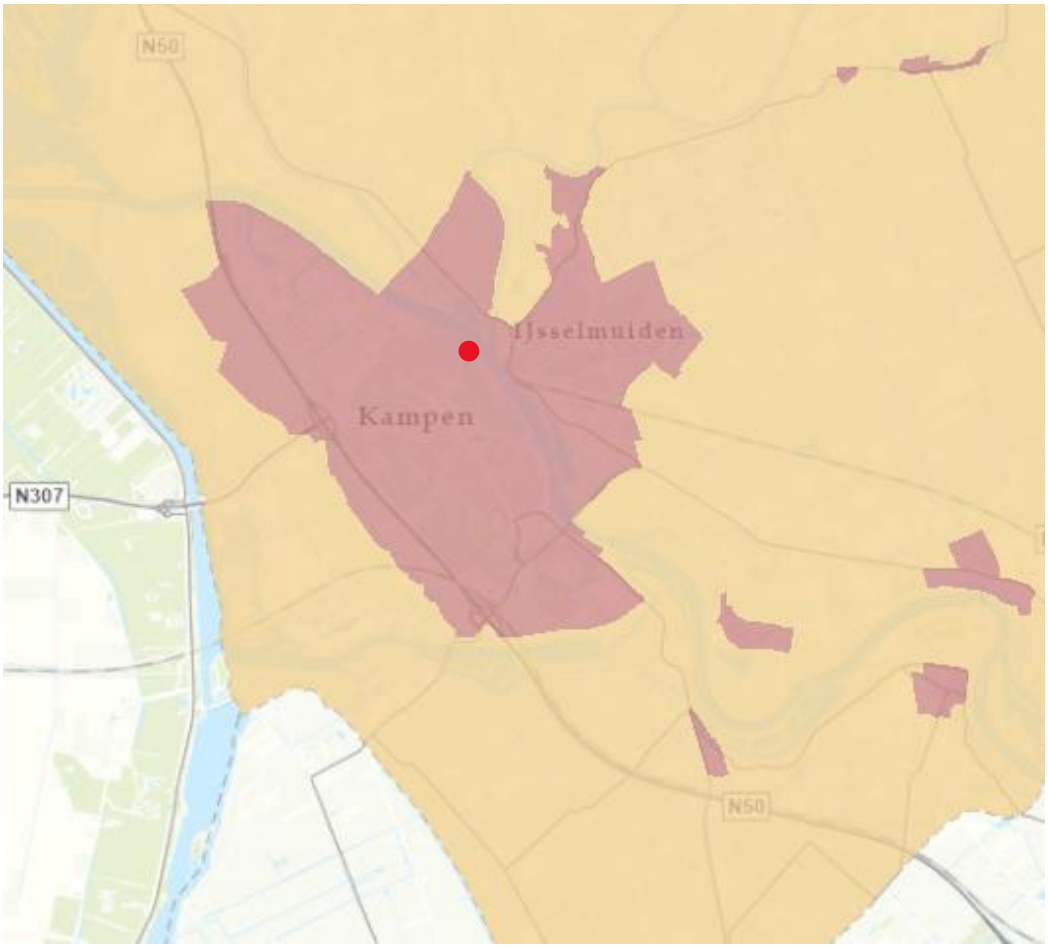
NB: Behalve dat houtopstanden beschermd kunnen zijn door rijksregels, kunnen ook gemeentelijke regels van toepassing zijn op het vellen van bomen. Toetsing aan gemeentelijke regels is geen onderdeel van dit rapport. Meer informatie hierover is beschikbaar via gemeente Kampen.

Kader 5.1 Houtopstanden waarvoor de regels uit het Bal niet van toepassing zijn

Voor onderstaande houtopstanden zijn de beschermingsregels uit het Bal niet van toepassing:

- Houtopstanden op erven en in tuinen;
- Bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld;
- Houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen;
- Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, als deze niet ouder zijn dan 20 jaar;
- Kweekgoed;
- Uit populieren of wilgen bestaande:
  - wegbeplantingen;
  - beplantingen langs waterwegen; en
  - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Het dunnen van een houtopstand voor de bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;
- Uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk bedoeld zijn voor de productie van houtige biomassa als zijn:
  - ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
  - bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid, die bestaat uit aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 meter; en
  - zijn aangelegd na 1 januari 2013;
- Houtopstanden die en kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 are, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Bron: artikel 11.111, tweede lid, onder a t/m j, van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Figuur 5.1 *De ligging van het plangebied (rode stip) ten opzichte van de bebouwingscontour houtkap (rood). Kaartonder-grond: provinciale viewer provincie Overijssel.*

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Broekmeyer, M.E.A., E.P.A.G. Schouwenberg, M. van der Veen, D. Prins & C.C. Vos (2005). Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verantwoording ecologische randvoorwaarden en storende factoren. Alterra-rapport 1375, Alterra, Wageningen. https://edepot.wur.nl/44536

Broekmeyer, M.E.A., E.P.A.G. Schouwenberg, M. van der Veen, D. Prins, & C.C. Vos (2008). Effectenindicator Natura 2000-gebieden. Aanvulling bij Alterra-rapport 1375 uit 2005. Alterra, Wageningen. https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/handreikingen/Toelichting_update_effectindicator_2008.pdf

Broekmeyer, M.E.A. (2010). Update effectenindicator 2009. Wageningen, Alterra-rapport 1976, Alterra, Wageningen. https://edepot.wur.nl/134147

Dorenbosch, M. , N. van Kessel & F. Collas (2018). Kritische benthische soorten in de Waal. Onderzoek naar het voorkomen van larvale rivWaal Onderzoek, rivierrombout en volwassen najaden. Bureau Waardenburg Rapport 18-038. Bureau Waardenburg, Culemborg

Tlu landschapsarchitecte (2025). Reactie op voorgestelde aanpassingen. Werkomschrijving Civiele werkzaamheden Koggewerf te Kampen. Kenmerk CT202004/2024-01. Datum 19-12-2024, Versie 1.0, Concept.

Internet

Provincie Overijssel (2026a). Interactieve atlas provincie Overijssel – NNN (https://geo.overijssel.nl/viewer/app/master/v1). Laatste raadpleging 6 februari 2026.

Provincie Overijssel (2026b). Omgevingsverordening Overijssel (https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR706717/1).

NDFF (2026). Nationale databank flora en fauna. Uitvoerportaal (https://ndff-ecogrid.nl). Laatste raadpleging 6 februari 2026.

RAVON (2025). Website met soortinformatie over de Nederlandse reptielen, amfibieën en vissen (http://www.ravon.nl). Laatste raadpleging 6 februari 2026.

Sovon (2026). Website met soortinformatie over de Nederlandse vogels (http://www.sovon.nl). Laatste raadpleging 6 februari 2026.

Vlinderstichting (2026). Website met soorteninformatie over de Nederlandse vlinders en libellen. (http://www.vlinderstichting.nl). Laatste raadpleging 6 februari 2026.

Zoogdiervereniging (2026). Website met soortinformatie over de Nederlandse zoogdieren (http://www.zoogdiervereniging.nl). Laatste raadpleging 6 februari 2026.

Bijlagen

Bijlage 1

Natuur in de Omgevingswet: wettelijke kaders

Kader B1.1: Algemene zorgplicht

Algemene zorgplicht (Afd 1.3 Omgevingswet)
De Omgevingswet kent een algemene zorgplicht, uitgewerkt in de artikelen 1.6, 1.7 en 1.7a van de Omgevingswet. Deze geeft aan dat eenieder (overheden, bedrijven en burgers) verantwoordelijk is voor een veilige en gezonde leefomgeving, door nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving zoveel mogelijk te voorkomen, te beperken en ongedaan te maken. Het bevat ook een algemeen verbod op het verrichten van activiteiten die leiden tot aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving. In principe geldt de algemene zorgplicht altijd, tenzij er een specifieke zorgplicht is uitgewerkt voor bepaalde activiteiten.

Kader B1.2: Flora en fauna

Specifieke zorgplicht flora en fauna
In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is een specifieke zorgplicht opgenomen voor alle in het wild levende dieren en planten, met inbegrip van de relevante directe leefomgeving van soorten (foerageergebied, rustplaatsen). Deze specifieke zorgplicht komt in de plaats van de algemene zorgplicht (zie kader B1.1). Iedereen die een activiteit uitvoert met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten (‘flora- en fauna-activiteit’), moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.27 lid 1 van het Bal). In het tweede lid staat de nadere uitwerking van de specifieke zorgplicht. In het tweede lid onder a is er met betrekking tot de reikwijdte van de zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten aangegeven dat deze plicht in ieder geval inhoudt dat onderzoek wordt verricht naar het voorkomen van een aantal type soorten die kwetsbaar of bedreigd zijn. Deze soorten betreffen in Nederland van nature voorkomende:

- Vogelrichtlijn-soorten zoals genoemd in bijlage I VR en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4 lid 2 van de VR;
- Habitatrichtlijn-soorten als opgenomen in bijlage II, IV en V van de HR;
- dieren of planten die staan opgenomen op de Rode Lijsten;
- nationaal beschermde soorten (bijlage IX van het Bal).

De kern van de zorgplichtbepaling voor flora- en fauna-activiteiten is dat als er sprake is van nadelige gevolgen op in het wild voorkomende soorten, deze, indien redelijkerwijs kan worden gevergd, moeten worden voorkomen, beperkt of ongedaan worden gemaakt. Ook in art. 11.27, tweede lid, van het Bal wordt verwezen naar passende preventieve maatregelen of passende herstelmaatregelen. Een voorbeeld van een dergelijke maatregel is het werken in de minst kwetsbare periode van soorten. In art. 11.27, tweede lid, onder b, van het Bal wordt aangegeven dat er moet worden ‘vastgesteld’ of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten. Om aantoonbaar aan de voorwaarden van de specifieke zorgplicht te hebben voldaan, is het noodzakelijk dat de toetsing aan de zorgplichtbepalingen in een quickscan of nader onderzoek wordt vastgelegd.

Flora- en fauna-activiteit

Bij het uitvoeren van activiteiten in de leefomgeving moet op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet beoordeeld worden of sprake is van:
1. een flora- en fauna-activiteit en
2. of voor de gevolgen van een flora- en fauna-activiteit een omgevingsvergunningplicht geldt.

Een flora- en fauna-activiteit is een activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten. In de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.4 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn de handelingen genoemd waarvoor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit vereist is ten aanzien van de daarin genoemde beschermde dieren en planten in het wild. Het betreft de bescherming van:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 van het Bal), in de praktijk vaak onderverdeeld in:
  - Vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, gierzwaluw en buizerd.
  - Overige vogels, waarvan nesten alleen tijdens het broedseizoen zijn beschermd (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest).
- Soorten (exclusief vogels) van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I), zoals bedoeld in artikel 11.46 van het Bal.
- Andere soorten (artikel 11.54 van het Bal), onderverdeeld in:
  - Soorten waarvoor een omgevingsvergunning vereist kan zijn (bijlage IX van de HR).
  - Soorten waarvoor -op basis van de betreffende provinciale verordening- vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt (artikel 11.56 van het Bal).

Als bij ruimtelijke ingrepen verbodsbepalingen worden overtreden dan is het noodzakelijk om een omgevingsvergunning aan te vragen bij het bevoegd gezag, tenzij gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of activiteit plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning moet zijn beschreven hoe de initiatiefnemer ervoor zorgt dat schade aan beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn, dat alternatieven ontbreken, aan welk wettelijk belang wordt voldaan en dat de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar komt.

Voorafgaand aan het vaststellen van een plan moet in het geval van schadelijke handelingen zijn beoordeeld of er zicht is op het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit. Als aantoonbaar zicht is op het verkrijgen van een omgevingsvergunning kan het plan worden vastgesteld.

Kader B1.3: Natura 2000-gebieden

Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is een specifieke zorgplicht opgenomen voor Natura 2000-gebieden (en bijzondere nationale natuurgebieden) (art. 11.6 van het Bal). Iedereen die activiteiten uitvoert die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.6 lid 1 van het Bal). In het tweede lid staat de nadere uitwerking van de specifieke zorgplicht. Er moet worden nagegaan of nadelige gevolgen op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen kunnen worden uitgesloten. Als nadelige gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, dan verplicht de specifieke zorgplicht om met betrekking tot deze mogelijke gevolgen passende preventieve maatregelen te nemen (art. 11.6 lid 2 onder d van het Bal), of, als dit niet gaat, om passende herstelmaatregelen te treffen (art. 11.6 lid 2 onder f van het Bal). Daarnaast verplicht de zorgplicht ook dat de effectiviteit van deze maatregelen worden gemonitord. De specifieke zorgplicht geldt altijd, dus voor Natura 2000-activiteiten maar ook voor activiteiten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden, maar die niet significant zijn (zoals verstorende of verslechterde gevolgen).

Natura 2000-activiteit

De Omgevingswet regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Habitatrichtlijngebieden (HR) en Vogelrichtlijngebieden (VR).

Bij een project moet beoordeeld worden of sprake is van een 'Natura 2000-activiteit'. Dat is een 'activiteit (het realiseren van een project) die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied'. Of sprake is van een Natura-2000-activiteit wordt onderzocht in een voortoets. Een Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig (art. 5.1 lid 1 van de Omgevingswet). De term 'Natura 2000-activiteit' geldt alleen voor projecten. Voor plannen is er een ander afwegingskader dat, hoewel vergelijkbaar met een Natura 2000-activiteit, elders in het stelsel Omgevingswet is verankerd. Een plan mag volgens art. 10.24 Bkl

worden vastgesteld als uit een passende beoordeling, bedoeld in artikel 16.53c, eerste lid, van de Omgevingswet de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten.

Als er uit de voortoets naar voren komt dat de activiteit geen 'Natura 2000-activiteit' is, of als er sprake is van een vergunningsvrij geval, is er mogelijk nog wel sprake van een 'activiteit die nadelige (maar zeker geen significante) gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied'. Hoewel voor deze type activiteit geen vergunningplicht geldt, blijft de specifieke zorgplicht voor deze activiteiten van toepassing.

Kader B1.4: Houtopstanden

Specifieke zorgplicht houtopstanden

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is een specifieke zorgplicht opgenomen voor houtopstanden (art. 11.116 van het Bal). Deze specifieke zorgplicht komt in de plaats van de algemene zorgplicht (zie kader B1.1). Iedereen die een activiteit uitvoert waarbij een beschermde houtopstand wordt geveld en grond wordt herbeplant, moet nadelige gevolgen voor de natuurbescherming, het bosareaal en landschappelijke waarden zoveel mogelijk voorkomen, en voor zover dat niet mogelijk is moeten gevolgen worden beperkt of ongedaan gemaakt (art. 11.116 van het Bal).

Houtopstanden

Afdeling 11.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) regelt de bescherming van houtopstanden. Een bij het Bal beschermde houtopstand betreft een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, én die zich bevindt buiten de bebouwingscontour houtkap. De bebouwingscontour houtkap (art. 11.111 lid 2 van het Bal) is (door de gemeente) vastgelegd in een omgevingsplan (art. 5.165b van het Bkl). In bepaalde gevallen is er - ondanks dat aan genoemde voorwaarden voldaan wordt - alsnog geen sprake van een beschermde houtopstand, bijvoorbeeld wanneer deze zich bevindt op een erf of in een tuin (art. 11.111 lid 2 van het Bal). Voor het vellen (van een deel) van een beschermde houtopstand geldt een meldplicht (art. 11.126 van het Bal) en herplantplicht (art. 11.129 van het Bal). Het voornemen tot velling moet tijdig gemeld worden bij bevoegd gezag; waarbij de termijn bepaald wordt door het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep plaatsvindt (art. 11.113 van het Bal), soms is dat het Rijk (art. 11.114 onder a van het Bal). Binnen drie jaar moet dezelfde grond op bosbouwkundig verantwoorde wijze zijn herbeplant (art. 11.129 van het Bal). Provinciale staten kunnen in de omgevingsverordening regels opnemen over de melding en de herplant, zoals herplant op andere gronden dan waar de (deels) gevelde opstand stond.

Kader B1.5: Natuurnetwerk Nederland

Natuurnetwerk Nederland

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en uitgewerkt in provinciale omgevingsverordeningen. In het Bkl staat dat bij omgevingsverordening gebieden moeten worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen, waarbij tevens de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden worden vastgesteld. Bij omgevingsverordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van omgevingsplannen en projectbesluiten. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen of nabij het NNN, waarbij een omgevingsplan gewijzigd moet worden dan wel een projectbesluit wordt verleend, geldt een 'ja, mits'-afweging. Dit houdt kortweg in dat aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN alleen toegestaan is als deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in de omgevingsverordening en verankerd in de omgevingsplannen.

Bijlage 2

Ecologisch logboek

Handeling	Datum	Locatie	Paraaf ecologisch toe-zichthouder	Eventuele bijzonderheden/ opmerkingen